

Gäller för: Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service
Innehållsansvar: Natalya Terentyeva, (natte2), Tandsköterska
Granskad av: Reet Karlsson, (reepa), Övertandläkare
Godkänd av: Markus Håkansson, (marha68), Verksamhetschef

Giltig från: 2025-09-11

Giltig till: 2027-09-11

Cefalometri- tand/oralundersökning, radiologi (SÄS)

Förändringar sedan föregående version
Uppdaterat angående strålskydd och under Kriterier Bild 2.

Sammanfattning

Beskrivning av tandröntgen inför operation och för kontroll efter operation av käkarna pga. anomali. Tas oftast tillsammans med panorama. För röntgensjuksköterska och tandsköterska inom radiologi Borås.

Förutsättningar

SoS-kod: 616 000

Förberedelser

Patienten

- ID-kontroll

Ta bort eventuella smycken i området som skall undersökas, så som halsband, örhängen, hårspännen, hårband med metall, samt glasögon, hörapparat och eventuell tandprotes.

Genomförande

Undersökningen genomförs av röntgensjuksköterska eller tandsköterska.

Placering

Bild 1 PA-bild

Patienten står eller sitter rakt och tittar in i bildplatta med öronfixering. Patienten har stängd mun och biter ihop lätt i normalläge.

Kriterier

Hela skallen skall vara med. Symmetrisk benstruktur bilateralt från medellinjen kring orbita, pyramiderna skall projiceras på ögonhålornas undre kanter.

Bild 2 Profilbild

Patienten står eller sitter rakt med höger sida mot bildplatta (tittar mot spegeln), med öronfixering och mätsticka mot näsroten. Patienten har stängd mun och biter ihop lätt i normalläge.

Kriterier

Hela skallen skall vara med.

Bild 2 Profilbild - En del av skallen skall vara med (lateralt)

Exponeringsparametrar

Använd maskinens förvalda exponeringsparametrar.

Strålsäkerhet

Patient

Graviditet är ingen kontraindikation. Stråldos till foster är försumbar.

Centrera patienten för att förbättra bildkvaliteten och sänka stråldosen.

Anhörig

Anhöriga ska i regel inte vara inne på röntgenlabbet vid exponering. Om detta krävs för att lugna patienten ska anhörig använda blyförkläde för att begränsa sin egen stråldos. Den anhörige har ingen nytta av röntgenstrålningen.

Personal

Var utanför rummet vid exponering. Om bildtagningen kräver att personalen ska vara inne på röntgenlabbet ska strålskärmsutrustning användas. Tänk på att strålningen avtar kraftigt med avståndet.

Efter undersökningen

Skicka och informera patienten om vem svaret går till och när svaret är klart.

Dokumentation

Om kriterierna för bildtagningen inte är uppfyllda skall detta dokumenteras i remissanteckningarna.

Dokumentinformation

Innehållsansvariga

Natalya Terentyeva, tandsköterska, bild- och funktionsmedicin, SÄS

Cana Tomic, tandsköterska, bild- och funktionsmedicin, SÄS

Reet Karlsson, övertandläkare, bild- och funktionsmedicin, SÄS

Patrick Pettersson, sjukhusfysiker, bild- och funktionsmedicin och medicinsk service, SÄS

Innehållsgranskare

Reet Karlsson, övertandläkare, bild- och funktionsmedicin, SÄS

Fastställt av

Markus Håkansson, verksamhetschef, bild- och funktionsmedicin och medicinsk service, SÄS

Nyckelord

Metodbok, tandröntgen, cefalometri

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service

Innehållsansvar: Natalya Terentyeva, (natte2), Tandsköterska

Granskad av: Reet Karlsson, (reepa), Övertandläkare

Godkänd av: Markus Håkansson, (marha68), Verksamhetschef

Dokument-ID: SAS9631-514148307-62

Version: 5.0

Giltig från: 2025-09-11

Giltig till: 2027-09-11